

Socialdepartementet

Effektiv och behovsbaserad digital vård

Region Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över rubricerade Effektiv och behovsbaserad digital vård Ds 2023:27.

Sammanfattning

Region Jönköpings län är positiv till att utredningen pekar ut en önskad riktning där den digitala vården utgör en självklar och förväntad del i vårdkedjan där det så är lämpligt och önskat utifrån behov och kostnadseffektivitet.

Region Jönköpings län anser att förslagen kräver stärkt samverkan och gemensamt utvecklingsarbete om intentionerna ska uppfyllas utan att den administrativa bördan ökar. Region Jönköpings län anser även att tidplanen inte är realistisk.

Synpunkter på förslaget

Begreppet distanskontakt definieras

Region Jönköpings län är positiva till en gemensam nationell definition av begreppet distanskontakt ”Med distanskontakt avses vårdkontakt i öppen vård där hälso- och sjukvårdspersonal och patient är rumsligt åtskilda” och välkomnar att den förs in i Hälso- och sjukvårdslagen.

Skyldighet att erbjuda patienter distanskontakter

Region Jönköpings län anser att det är positivt att utredningen tydliggör att den digitala vården är en självklar och naturlig del av dagens hälso- och sjukvård ”Regionerna ska erbjuda distanskontakt om det inte bedöms vara nödvändigt att vården utförs genom fysisk kontakt.” men det behöver inte styras genom lagstiftning.

Region Jönköpings län välkomnar att ”vård genom distanskontakt bör ingå som obligatoriska moment i examensbeskrivningarna till relevanta medicinska grundutbildningar”. Detta är en grundförutsättning för vårdpersonalen ska kunna ge en god och patientsäker digital vård.

Region Jönköpings län ställer sig även positiv till att ”Regeringen bör uppmuntra och stimulera forskning kring distanskontakter och digitala tjänster inom öppen vård.” och att ”Regeringen bör ge stimulansmedel till regionerna för innovations-

och utvecklingsarbete avseende behovs- och lämplighetsbedömning och distanstjänster”

För att patienten ska få en sammanhållen användarupplevelse och sömlösa digitala vårdflöden är det stor fördel med likartade digitala plattformar. Det är också fördel med likartade plattformar då patienter i många fall kontaktar både primärvård och slutenvård digitalt. Region Jönköpings län ser mycket positivt på att ”Privata vårdgivare som har eller kommer att ha avtal med Region Jönköpings län bör ges möjlighet att verka från regionernas digitala plattformar, inklusive 1177 Direkt.”

Utomlänsvård genom distanskontakt ska föregås av en adekvat behovs- och lämplighetsbedömning

Region Jönköpings län ser att det kan bli utmanande om grunderna till bedömningen ska utarbetas och beslutas inom respektive region. Det är viktigt att grunderna och regelverk tas fram nationellt och gäller samtliga regioner. Region Jönköpings län ser positivt på att ”Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård bör tilldelas finansiering under två år för utformning av kriterier för behovs- och lämplighetsbedömningen.”

Patienten ska betala hemregionens patientavgift

Region Jönköpings län ser generellt positivt på att patienten väljer utifrån kvalitet och service, inte pris. Det är inte patientavgiften som styr vårdflöden. Det är framför allt utomlänsdebiteringen som skapar de stora problemen, inte patientavgiften. Detta förslag skulle dessutom kunna leda till att drivkraften för patienten att välja digital kontakt med vårdgivare i hemregionen minskar. Region Jönköpings län anser att om detta förslag genomförs kommer det kräva att alla vårdgivare har koll på alla andra vårdgivares patientavgifter och remisskrav. Förslaget är komplext ur flera olika perspektiv och riskerar att generera extra kostnader för teknikanpassning och stort administrativt arbete.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelse

Utredningen bedömer att berörda aktörer – regioner och privata vårdgivare – kan behöva tid för förberedelser inför förändringarna och föreslår därför ett ikraftträdande den 1 oktober 2025. Region Jönköpings län anser att tiden för ikraftträdande inte är realistiskt då det är ett omfattande arbete att ta fram kriterier för behovs- och lämplighetsbedömning samt att genomföra nödvändiga administrativa förändringar.

Ersättningsfrågor

Idag har vi två helt olika system för ersättning av digitala vårdmöten. De digitala vårdgivarna som verkar nationellt får ersättning per genomfört besök/kontakt. De offentliga vårdgivarna får ersättning utifrån kapitering och antal listade patienter. Utredningen har undvikit att hantera denna helt avgörande fråga om ersättningsystem för digital vård. Utredningen behöver kompletteras med förslag på ensning så att ersättningsystemen inte skiljer sig mellan olika typer av vårdgivare.

Under kapitlet om ersättningsfrågor har utredningen missat ett väsentligt område. Ersättningar till vårdgivare ska utformats så att ersättningen sätts utifrån ett slutfört vårdärende eller slutförd behandling, inte som idag att en digital vårdgivare kan kräva ersättning per enskilt meddelande eller kontakt i en mer långvarig asynkron chattkonversationen.

I utredningens rekommendationer ingår att regionerna bör ersätta jämförbara vårdkontakter på samma sätt oberoende om patienten är folkbokförd i den egna regionen eller i en annan region samt att ersättning ska vara teknikneutral. Region Jönköpings län ser inte att denna rekommendation är förenlig med den ersättningsmodell som är beslutad inom vårdval primärvård. Ersättningsmodellen är endast till mindre del baserad på besöksersättningar och till huvuddelen består av kapitering. För att uppnå det utredningen rekommenderar krävs en ersättningsmodell som till största delen baseras på besöksersättningar oavsett patientens folkbokföring och val av vårdcentral.

Tydligare krav och uppföljning

Region Jönköpings län ser positivt på att det ställs tydliga krav på privata utförare att vara anslutna till Nationella patientöversikten, Journalen via nätet och övriga nationella e-tjänster. Alla vårdgivare ska både producera och konsumera journalinformation på ett enhetligt sätt utifrån nationella standarder. Det är också positivt att det ställs krav på regionerna att informera om och marknadsföra sitt digitala utbud bredare.

REGION JÖNKÖPINGS LÄN

Monica Samuelsson
2:a vice ordförande i Nämnd för
Folkhälsa och sjukvård

Mats Bojestig
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Nämnd för folkhälsa och sjukvård §§ 177-199

Tid: 2023-12-13 kl. 13:00

Plats: Regionens hus, sal A

§ 194

Remiss: Effektiv och behovsbaserad digital vård

Diarienummer: RJL 2023/3082

Beslut

Nämnden för folkhälsa och sjukvård godkänner förvaltningens förslag till yttrande som svar till Socialdepartementet med följande ändringar.

”1. Under ’Begreppet distanskontakt definieras’ (s.1) yrkas att andra stycket: *Region Jönköpings län anser att ordet ’öppen’ bör tas bort ur definitionen då merparten av sjukhusmottagningar också erbjuder distanskontakter samt att vi inom nära vård kommer gå mot mer vård i hemmet där slutenvården och möjlighet till distanskontakter kommer vara viktigt.* TAS BORT. Detta då begreppet öppen vård redan innefattar både primärvård och sjukhusmottagningar, samt att den andra delen av stycket är diffust formulerad.

2. Under ’Skyldighet att erbjuda patienter distanskontakter’ i sista stycket lyder meningen ’Privata vårdgivare bör ges möjlighet att verka från regionernas digitala plattformar, inklusive 1177 Direkt.’ Vi yrkar på ett förtydligande av denna mening som lyder som följer: ’Privata vårdgivare SOM HAR ELLER KOMMER ATT HA AVTAL MED Region Jönköpings län bör ges möjlighet att verka från regionernas digitala plattformar, inklusive 1177 Direkt’. Detta för att undvika missförståndet att ’privata vårdgivare’ även skulle innefatta renodlade digitala vårdbolag.”

Sammanfattning

Region Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över rubricerat förslag Effektiv och behovsbaserad digital vård (Ds 2023:27).

Region Jönköpings län är positiv till att utredningen pekar ut en önskad riktning där den digitala vården utgör en självklar och förväntad del i vårdkedjan där det så är lämpligt och önskat utifrån behov och kostnadseffektivitet.

Region Jönköpings län anser att förslagen kräver stärkt samverkan och gemensamt utvecklingsarbete om intentionerna ska uppfyllas utan att den

Nämnd för folkhälsa och sjukvård §§ 177-199

Tid: 2023-12-13 kl. 13:00

Plats: Regionens hus, sal A

administrativa bördan ökar. Region Jönköpings län anser även att tidplanen inte är realistisk.

Beslutsunderlag

- Beslut NFSP 2023-11-29 Remiss: Effektiv och behovsbaserad digital vård
- Missiv Region Jönköpings län daterat 2023-11-12
- Förslag till yttrande daterat 2023-11-22
- Missiv Socialdepartementet: Effektiv och behovsbaserad digital vård
- Remiss Socialdepartementet: Effektiv och behovsbaserad digital vård

Förslag till beslut

Förslag av ordföranden:

- Nämnden för folkhälsa och sjukvård godkänner förvaltningens förslag till yttrande som svar till Socialdepartementet.

Förslag av den politiska ledningen (S, M och BA i samverkan):

- Nämnden för folkhälsa och sjukvård godkänner förvaltningens förslag till yttrande som svar till Socialdepartementet med ändringar enligt följande.

”1. Under ’Begreppet distanskontakt definieras’ (s.1) yrkas att andra stycket: *Region Jönköpings län anser att ordet ’öppen’ bör tas bort ur definitionen då merparten av sjukhusmottagningar också erbjuder distanskontakter samt att vi inom nära vård kommer gå mot mer vård i hemmet där slutenvården och möjlighet till distanskontakter kommer vara viktigt.* TAS BORT. Detta då begreppet öppen vård redan innefattar både primärvård och sjukhusmottagningar, samt att den andra delen av stycket är diffust formulerad.

2. Under ’Skyldighet att erbjuda patienter distanskontakter’ i sista stycket lyder meningen ’Privata vårdgivare bör ges möjlighet att verka från regionernas digitala plattformar, inklusive 1177 Direkt.’ Vi yrkar på ett förtydligande av denna mening som lyder som följer: ’Privata vårdgivare SOM HAR ELLER KOMMER ATT HA AVTAL MED Region Jönköpings län bör ges möjlighet att verka från regionernas digitala plattformar, inklusive 1177 Direkt’. Detta för att undvika missförståndet att ’privata vårdgivare’ även skulle innefatta renodlade digitala vårdbolag.”

Nämnd för folkhälsa och sjukvård §§ 177-199

Tid: 2023-12-13 kl. 13:00

Plats: Regionens hus, sal A

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt den politiska ledningens förslag.

Beslutet skickas till

Socialdepartementet
Regionledningskontoret – Folkhälsa och sjukvård

Beslutets antal sidor

3